

Mézeskalács

• 67. évfolyam

• 2019. október

• Ára 50 dinár

Köszöntő

Kedves Gyerekek!

Összesereglettünk barátunk, Zizi, a csiga háza körül. Milyen jó dolga is van neki! Rögtön elbújik, ha fúj a szél! Az eső se éri a szarvait. S kéznél van neki minden. A hátán hordja a házát, ha valami nem tetszik neki, csak bebújik és slussz!

Elemérrel, a hörcsöggel elhatároztuk, hogy mi is építünk hasonló kuckót. Ödön, a sün is csatlakozott a tervhez a megjegyzéseivel: legyen rajta kicsi ablak és ajtó, de kell egy szellőztetőnyílás is, nehogy úgy járjunk, mint az oktondi pocok. Ugye ti is ismeritek a mesét az okos kis nyúlról és az oktondi pocokról?

Közelegnek a hűvös hónapok, ezért mielőbb be kell rendeznünk egy otthonos kis házikót, hogy ne érjenek bennünket a hideg szelek. Segíthettek ti is! Készítsetek minél több rajzot és leírást! Adjatok ötletet, miből készüljön a lak? Milyen alakú, színű legyen a házikótok?

Várjuk munkáitokat!

Mézes Marcipán, a mokus Rajzpályázat:

- Őszi szél
 - Csigalak
 - Mézes Marcipán házikója
- ### Szárnybontogató:
- Elmesélem, hogy mit rajzoltál
 - Milyen a szél hangja?

Fedőlap: Móricz Ildikó képzőművész alkotása

A Mézeskalács megjelenését támogatta:

CIP – A készülő kiadvány katalogizálása
A Matica srpska Könyvtára, Újvidék (Novi Sad)

ISSN 0352-6070
COBISS.SR-ID 16291074

Vajdaság Autonóm Tartomány

Magyar Nemzeti Tanács

Nemzeti Kulturális Alap

MÉZESKALÁCS ■ Megjelenik a tanévben havonta egyszer ■ Első szám: 1953 (mellékletként), 1954 májusa (külön lapként) ■ Alapító: **Magyar Nemzeti Tanács** ■ Kiadja: a Magyar Szó Lapkiadó Kft., 21000 Novi Sad (Újvidék), Szerbia ■ Igazgató: **Ökrész Rozália** ■ Főszerkesztő: **Varjú Márta** ■ Felelős szerkesztő: **Török Erna** ■ Lektor: **Tomici Glória** ■ Grafikai szerkesztő: **Buzás Mihály** ■ Leveleiteket a következő címre küldhetitek: **Mézeskalács, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Elérhetőség – telefon: 021/456-624, honlap: www.jopajitas.com, e-mail: mezes@magyarszo.rs** ■ Kéziratokat és rajzokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya: 021/557-304 ■ e-mail: plasman@magyarszo.rs ■ Készült a Magyar Szó Lapkiadó Kft. nyomdájában ■ Előfizetés egy évre 500 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■

Ősz az erdőben
Szarka Hanna, 4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Zenta

Hárs László

Levél az erdőből

Az erdőből egy levelet hozott a posta reggel, egy száraz tölgyfalevelet, néhány sor zöld szöveggel.

Az állt rajta, hogy eljött az ősz, a nyáridőnek vége, most már a néma télre vár az erdő és vidéke.

A mackó barlangjába bújt, elköltöztek a fecskék, a tisztásoknak zöld fűvét lerágták mind a kecskék,

nem hegedül a zenekar; nagy most a tücskök gondja, és újdívatú kalapot nem visel már a gomba.

Szétosztotta a körtefa a fanyar vackort régen, nincsen levél a bokrokon, és pitypang sincs a réten.

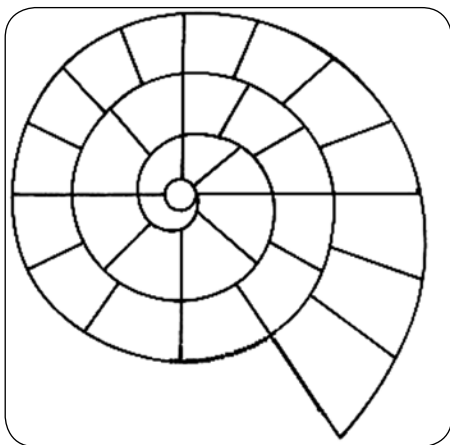
Minden lakó elrejtett, üres az erdő, árva. S a szélső fán egy tábla lóg: Téli szünet van, zárva.

Játsszunk!

Csigabiga ugróiskola

1. Rajzoljatok a földre egy csigavonal formájú ábrát!

2. Ugorjatok be az első mezőbe féllábon, majd csigavonalban haladva érjete el a közepéig! Ott meg kell fordulni, és kifelé ugrálni. Vigyázzatok, hogy a vonalra ne ugorjatok rá!

A játéknak van egy nehezebb változata is, ehhez azonban egy egyszerűbb ábrát javasolt használni. Ebben számozzátok be a mezőket!

A játékos bedob egy követ az első mezőbe, végigugorja az ábrát féllábon (a számoknak megfelelően), majd az első mezőből – féllábon állva – felveszi a követ.

Ekkor azt mondjuk, hogy van egy iskolája.

Ezt mindegyik kockával megismétli. Amennyiben a követ egy vonalra dobja, arra ugrik, vagy leteszi a másik lábát, akkor egy másik játékos következik. Amikor újra sorra kerül, ugyanonnan folytatja, ahol megbukott.

Ha sikerül minden iskolát kijárnia, akkor megfordul, és háttal dobja be a követ az ábrába. Amelyik mezőre esik a kő, az lesz az ő vára. Ezt a mezőt a többi játékosnak át kell ugrania.

A játék célja az, hogy minden mezőt elfoglaljon valaki. Akinek a legtöbb vára van, az a játék győztese.

5	6
3	4
1	2

Dúdoló

Csigabiga, nyújtsd ki szarvacskádat!

Csigabiga, nyújtsd ki szarvacskádat,
Kékre, zöldre, tiszta feketére!

Csigával kapcsolatos szólások

Csigapáripán jár.

Előbújik a csigaházából.

Hátán háza, kebelén
kenyere, mint a csigának.

Lassú, mint a csiga.

*Magával hordja, mint csiga
a házát.*

**Visszahúzódik,
mint csiga a házába.**

Szabó Lőrinc

Csigabiga

Napos mohán
melegszik a
botszemű kis
csigabiga;
korán kibujt
s most vár, pihen,
fél és örül,
mint a szívem,
nem tudva: itt
van-e a tél,
vagy új tavaszt
hoz már a szél;
nem tudja még,
mi a világ:
ibolya, vagy
csak hóvirág?

Csigaház

Csigaházban csigalépcső,
tiszta márvány, nem is mézskő!
Körbe-körbe tekeregve
visz a három emeletre.

Csudaház a csigaház,
elköltözött a gazdája,
binnen a szél fuvoláz.

Lakott itt egy vöröshangya,
nagy volt a ház, odahagyta.
Kibérelte egy bogárka,
ő is elment: „Nagyon drága!”
Beköltözött egy giliszta,
de kitették: nem volt tiszta.

Üres most a csigaház,
a csudaház csupa váz,
csupasz fala csupa méz,
binnen a szél fütyörész.

A falevél ruhái

A Sétatéren beszélgetnek a fák.
– Elmúlt a nagy meleg – mondja
az egyik.

– Egyre gyakrabban esik az eső,
egyre kevesebben járnak a sétá-
nyokon. És amióta nem láttam lab-
dát...

– Hát igen – sóhajtja a másik –,
megkezdődött az óvoda, az iskola,
a gyerekek nem érnek rá játszani,
futkározni. Gyorsan elszállt a nyár.
Nemsokára jön a tündér a festé-
kekkel.

– Milyen tündér? Milyen festé-
kekkel? – érdeklődik egy levél az
ágon.

– Az a tündér, aki pirosra meg
sárgára festi a ruhákat, meg a test-
véreidét is.

– Pirosra meg sárgára? – örven-
dezik Levélke. – Hiszen akkor na-

gyon szépek leszünk. És aztán mi
történik? – kíváncsiskodik tovább.

Az Öreg Fa hallgat. Nem akarja
megmondani neki, hogy ő, a fa, rö-
videsen megkopaszodik. Elveszti a
leveleit, azok az útra hullnak, a szél
összesöpri őket, s a vastag levélsző-
nyeg zizeg majd az óvodából, iskolá-
ból hazatérő gyerekek cipője alatt...

– Ráérsz te megtudni, Levélke
– mondja csendesen –, hosszú
álmod lesz jó meleg fehér takaró
alatt, és mire újra megélnékül a
Sétatér a gyerekek hangjától, fel-
ébredsz te is.

– Piros ruhában?

– Nem, Levélke, akkor megint
zöld lesz a ruhácskád. Süt majd a
Nap, kidugják fejüket a föld alól a
virágok, közelünkben játszadoz-
nak a gyerekek.

– Eljön minden gyerek? – kérde-
zi Levélke.

– Eljönnek – válaszolja az Öreg Fa.

– Itt lesz mindenki, aki szeret
minket és Sétaterünket.

Örömmel fogadja a jó hírt a fa-
levél.

– Bár lenne ismét nyár! – gon-
dolja. Lehunyja szemét, és sok szí-
nes ruháról ábrándozva álomba
ringatja magát.

Pannika Csigabigája

Miklós bácsi, az öreg koldus kántálni kezdett a kapu alatt, s anyuka mindjárt szalajtotta Rozit a krajcárkával, ami mindennap kijárt az öreg Miklósnak. Rozi siettékben nyitva felejtette a konyhaajtót. Pannikának se kellett egyéb: úgy kiosont a kertbe, mint a szél.

– Jó reggelt, csacska szökőkút, jó reggelt, kedves rózsabokor, jó reggelt, aranyszájú fülemüléim! Nem látjátok, hogy Pannika jött hozzátok? Merre vagytok?

Senki se szólt, csak a hideg szél veregette haragosan a fenyőgallyakat.

– Szaladj vissza, Pannika, mert megfagysz!

A szökőkút sem szólt: befagyott az északa. A kedves rózsabokor leveletlenül lapult a földhöz deres koronájával. A fülemülefészek üres volt. Senkit se talált Pannika a nyári jó barátjai közül.

De nini, mi feketélik a sövény alján, a fehér dérszönyegen? Gömbölyű, mint a golyó, csak hogy nem gurul, ha megrúgja Pannika. De még a kezével is alig bírja felfeszíteni, úgy oda van fagyva a földhöz.

– Jaj, hiszen ez egy csigabiga! Megfagyott idekint szegényke – sajnálkozott Pannika.

Neki is zsidogni kezdett már a fülecskéje, különösen hogy a szél gombáskodni kezdett.

– Szaladj vissza, Pannika, mert elveszlek ízibe!

De nagyon sajnálta a szegény csigabigát otthagyni. Hátha még életre lehetne kelteni odabent a meleg kályhán?

Olyan sebesen suhant vissza, hogy szél uram sem érte utol. Csúful megjárta: éppen az orra előtt csapta be az ajtót Pannika. Aztán fölágaskodott a nagyapó székére, úgy tette föl a csigát a kályhára.

Ugyan föléled-e?

Biz az meg se mozdult vagy félóraig. Pannika már éppen meg akarta siratni

szegény csigácskát, mikor egyszerre csak megmozdult a furcsa golyó. Nosza megörült Pannika, le is kapta mindjárt a kályháról: meg ne süljön, ha már meg nem fagyott. Rátette a díványpárnára szép vigyázatosan, hogy meg ne üsse magát, ha gurulhatnékja lesz.

Egyszer megint mozdult egyet a csigaház, és nagy óvatosan kinyúlik belőle két szarvacska, utána az egész fejecske derekastul. Kényelmesen kinyújtózott a csigácska, és nagyon barátságosan mozgatta a szarvacskáját.

– Szép jó reggelt, Pannika kisaszszony! De jó melegen süt a napocska!

– Ó, te kis butácska, hisz az a kályha!
– Az ám, fekete lett a napocska. De jó sima ez a pázsit.

– Ó, de tudatlan vagy te, csigácska, hisz ez a díványpárna!

Csigácska nagyon sebesen mozgatta a szarvát.

– Éhes vagy, csigácskám? Eszel meleg kávé?

– Nem.
– Kell ropogós kifli?

– Nem.
– Egy kis sonkás zsemle tetszenék?

– Nem, nem, nem!
– Hát mit ennél, te kis válogatós?

– Friss tormalevelet! – integetett a csiga.

– Jaj, csigabiga, most nincs tormalevél! Ha volna, se neked adnám, hanem magamnak csinálnék belőle napernyőt. Várj tavaszig.

Csigácskának megmeredt a szarva.
– Azt kérdezed, hogy hát most nem tavasz van? Nem ám, hanem csikorgó fagy, zúzmarás tél. Ha még egy kicsit odakint hagylak, tebelőled se lett volna csigabiga többet. Megfagysz, ha be nem hozlak. Nekem köszönheted az életedet.

Juj, erre hármat is gurult a csigácska, s olyan mérgesen döfködött a szarvával, hogy Pannika egész megijedt tőle.

– Te ostoba kislány, minek ébresztettél fel? Idebent meghalok éhen.

– Odakint meg megfagysz.
– Dehogyan fagyok, dehogyan. Azért van énnekem ilyen vastag falú házam, hogy meghúzódhassam benne. Úgy elalszom én ebben tavaszig, hogy te se különben a hattyútollas dunna alatt. Majd föléleszt engem a tavasz meleg napsugárral, ha itt lesz az ideje. Vigy vissza, Pannika, a sövény tövébe.

Olyan könyörgőleg tette össze csigabiga a szarvát, hogy a Pannika jó szíve megesett rajta. Akárhogy ijesztgette az a gonosz szél, mégiscsak kiszaladt vele a kertbe, bedugta a sövény tövébe.

Csigácska még egyszer kidugta a szarva hegyét.

– Pá, pá, Pannika! Majd a tavaszon elmondom, hogy mit álmodtam a télen!

Azzal katt, becsapta a házikója ajtaját. Szép álmokat, csigabigácska!

Csigabiga

Ha villámlik
ha földreng
– csigabiga
nem töpreng.
Lesz fű mindig
elegendő
– megtelik a
csigabendő!
Árkok, parkok
peremén
– csigamódra
élek én.

Tombol a nyár
hevesen
csavart házikómból magam
– akár ki is szerelem!
Szép formáimra
vigyázok.
A világ
nem az én gondom:
– törődjenek
vele mások!

Pribičević Tara Blanka
4. osztály, Emlékiskola, Zenta

Csigabiga néne

Körülnézett háza táján
Csigabiga néne.
„Közeledik már az ünnep,
meszelní is kéne!”

Mesztet oltott egy csöbörben,
s kimeszelte házát.
Olyan fehér, olyan tiszta,
nem találni párját.

Megbámulja, megcsodálja
egész erdő népe,
s háza előtt örvendezik
Csigabiga néne.

Radulović Melani
3. osztály, Széchenyi István iskola, Szabadka

Kurcinák Korvin
4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Zenta

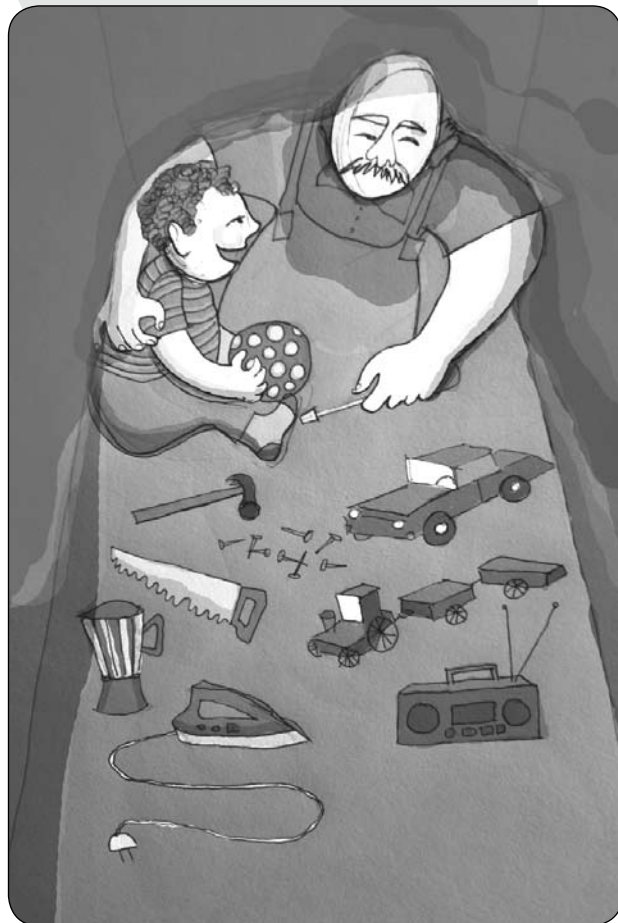

Lebović Valentina
3. osztály, Széchenyi István iskola, Szabadka

apu javít,

megjavítja az autót,
megjavítja a tévét,
megjavítja a rádiót,
megjavítja a húsdarálót,
megjavítja a kávéfőzőt,
megjavítja a vasalót,
megjavítja a hajsütőt,
megjavítja a játékot,
de engem nem javít meg,
mert én javíthatatlan vagyok

fölfújom a rágógumit,
és a rágógumi hólyag lesz,
felfújom a kesztyűt,
és a kesztyű hólyag lesz,
felfújom a zacskót,
és a zacskó hólyag lesz,
fölfújom a sapkát,
és a sapka hólyag lesz,
fölfújom a paplant,
és a paplan hólyag lesz,
magam nem fújom föl,
mert apu azt mondja,
hogy én úgyis hólyag vagyok

anyu főz,

megfőzi a húst,
megfőzi a krumplit,
megfőzi a tésztát,
megfőzi a tojást,
megfőzi a levest,
megfőzi a főzeléket,
megfőzi a tejbegrízt
mindent megfőz,
de engem nem főz meg,
mert én így is enivaló vagyok.

A versben az
író nem használ
nagybetűt, se pontot.
Neki szabad!
De Te jegyezd meg:
A mondat első szavát
és a neveket
nagybetűvel
kezdjük. A mondatok
végét pedig
legtöbbször ponttal
jelezzük!

Raffai Ingrid
illusztrációi

A kertész új virága

A királyi ligetnek és az azt körülvevő pompás virágoskertnek ország-világ a csodájára járt. Messze földről érkeztek a látogatók, akik csak néhány órát szerettek volna eltölteni a híres királyfák alatt, vagy a nevezetes kisasszonyliliomok között. Ez a kert volt a birodalom büszkesége, az uralkodópár és az udvartartás legnagyobb öröme.

Amióta csak világ a világ, a növények odaadó gondozója a jószívű Jakab kertész volt. Kora hajnalban, az első pacstaszóval ébredt, s egész nap a virágait dédelgette. Többek szerint emiatt virultak olyan pompásan a lugas rózsái, s ezért hozott kétszer annyi virágot az estike.

– Egy ilyen szorgalmas és nemes érzelmű lélek, aki ennyire jól beszél a virágok nyelvén, biztosan remekül ért a széptevéshez – magyarázta Eperke borsófejtés közben az ebédet készítő szakácsnőnek.

Meggyőződése volt ugyanis, hogy e két magányos szív csakis egymásra vár, s mindössze egy kis segítség szükséges ahhoz, hogy vágyra gyúljanak egymás iránt.

– Az a kuka Jakab? Miket beszélsz!? – torkolta le az asszony, akit maguk között mindenki csak Leveskének szólított.

– Hát amikor a sült húsd dicséri? Vagy ahogyan a mandulás csókot habzsolja? – próbálta puhítani a lány Leveskét. – Igazán imponáló, nemdebár?

– Eredj már, te lány! – legyintett Leveske, s lélekszakadva rohant a kifutni készülő kompót felé.

– Ha már szép szerével nem megy – gondolta magában Eperke –, jöjjön, aminek jönnie kell!

S már nyúlt is fiókjába egy mindent megoldó képeslapért:

„Tiszteletre méltó Leveske!

Engedje meg, hogy észrevételezzem, milyen kitűnő kakaós kuglófot készített uzsonnára! Szívesen teáznék Önnel szabad délutánjainak egyikén!

Válaszára várva:

Titkos Imádója”

Eperke derűsen szemlélte művét. Aláírás helyett egy szál százsorszépét helyezett a lap aljára, s reggel első dolga volt az aznapi posta közé keverni az üdvözlőlapot.

Leveske nem tudta mire vélni az elé helyezett küldeményt. Soha életében nem kapott még levelet, olyat pedig, amelyik szívhez szóló üzenetet tartalmaz, csak hallomásból ismert eddig. Tetszett is neki az iromány, meg nem is, de ha már megszólították, az illendőség azt kívánta, válaszoljon a feladónak, még ha nem is sejti, ki lehet az illető. Egy régi süteményes könyv üres oldalát használta levélpapírként, melyre remegő kézzel a következőt róttá:

„Kedves Idegen!

A kókuszos felfújtamat még nem is kóstolta!

Cukrozza:

L.”

Úgy gondolta, első replikának ez kitűnő, se nem sok, se nem kevés, kellőképpen

Bicskei Anikó illusztrációja

közönyös, de mégis párbeszédre sarkalló. Az éj leple alatt kiosont a postaládához, s annak mélyére rejtette a szende papirost, melynek megfelelő kézbe jutásáról Eperke gondoskodott, természetesen a legnagyobb körültekintéssel eljárva.

Jakab épp a tulipánokat becézgette, mikor két szál között rátalált a lekváros muffin receptjét is tartalmazó írásra. Gyakodva körbenézett, majd hosszú percekig vizsgálta a sorokat, azt találgatva, kinek is szólhatnak. Akár ő is lehet ez a bizonyos Idegen, s való igaz, még sosem evett felfújtat. Talán valami röpiratféle ez a papiros, amit ide fűjt a szél, ha viszont a szívélyes elköszönést vesszük figyelembe, esetleg van némi esélye annak, hogy ő legyen a címzett. Mindenesetre egy rövid válaszból baj nem lehet, nyugtázta,

s egy termésjelölő cédulára jegyzetelni kezdett.

„Kedves L.!

A kókuszpálma az egzotikus osztlályaiba, a pálmavirágúak rendjébe és a pálmafélék családjába tartozó faj. Termése felénk igazán egzotikusnak számít, így szívesen megízlelném a belőle készült édességet.

Kérem, üzenje meg, hol és mikor nyílna erre lehetőségem!

Üdvözli:

J.”

Néhány levélváltás után sor került az első találkozásra. Mikor Leveske megpillantotta, ki állt a sejtelmes udvarlás hátterében, menten elájult. Szerencsére Jakab ura volt a helyzetnek, s bár őt is meglepően érintette randevúpartnerének kiléte, még sikerült idejében elkapnia az elaláló szakácsnét. Mikor lenyugodtak a kedélyek, gurgulázó hahotázásban törtek ki mindketten.

– Ugye máskor is lesz szerencsém? – csókolt kezét búcsúzásakor Jakab Leveskének.

– Maga csak ne szemtelenkedjen! – vágta rá Leveske bosszúságot mímelve, majd biztató mosolyt repítve a kertész felé hirtelen gyorsasággal távozott.

Eperke alig akarta elhinni, mennyire egyszerű is ez a szerelem.

– Ha erre még idejében rájöttem volna, Cikornya királylányának sem kellett volna megszöknie – dűnnyögte maga elé, miközben a szerelemfüzet következő sorát is elintézett küldetesként jelölte.

**Részlet Mészáros Anikó
Epreskerti mesék című könyvéből**

Nyári élményeim

A szünidőt a családommal és a barátaimmal töltöttem.

Július elején a szülinapomat ünnepelek, szinte az egész osztály eljött.

Unokabátyám, Kristóf itt volt Németországból két hetet. Sokat játszottunk, fürödtünk, nevtünk. A vakáció alatt Szintia és Noel is járt nálam.

Nagymamámmal voltam fürdeni Pacséron és a prozivkai medencében. Itthon a medencében sokat úszkáltam és búvárokodtam. Anyukám elkezdett dolgozni, nem tudott szabadságra menni, ezért nem mentünk tengerre. Élveztem a nyár minden pillanatát, leginkább a kishúggal töltött perceket.

Ficsor Noel

Egy szép nyári napon, július elején reggel hat órakor indultunk a tengerre. Szép volt az utazásunk, az a sok hegy és alagút. Tizenkét óra volt az utazás, megérkeztünk Sutomoreba, a szálláshelyünkre. A kis testvérem és én az erkélyre mentünk ki nézelődni, míg anyáék pakoltak. Utána lementünk a partra, jót fürödtünk. Fürdés után mentünk vacsorázni, ami úgyszintén a parton volt. Majdnem egy órát kellett várni a vacsorára, míg kihozták. Másnap mentünk Ulcinjba, mert ott homokos a part. A White Beach nevű partra mentünk le, mert ott ha harminc métert bemegyünk a vízbe, akkor is csak térdig ér a víz. Ott, azon a parton tanultam meg úszni, bukfencezni előre és hátra, megtanultam kézen állni és feküdni a vízben. Apukám vett cukros almát, nagyon finom volt. Utána kaptunk fánkot is.

Nagyon jól éreztem magam a nyaraláson.

Husla Szintia

Eljött az a nap, amikor befejeződött az iskola, és elkezdődött a nyári szünet.

Az első pár napban kipihentem magam az egész évi fáradtságomból. Utána kijártam a piacra segíteni anyukámnak. Júliusban elmentünk Kishegyesre búcsúba. Jól éreztük magunkat. Nemsokára jött a meszelés. Sokat segitettem a mestereknek, hogy minél előbb készek legyenek. Augusztus közepén végre eljött az idő, hogy elinduljunk a tengerre. Éjjel indultunk, de az izgalomtól nem sokat aludtam. Szép tájakon mentünk keresztül, és délben meg is érkeztünk Görögországba, Leptokáriába. Megkerestük a lakást. Kipakoltunk, de én már toporzékoltam, hogy akarok fürdeni menni. Lementünk a tengerpartra, és egy nagyot lubickoltam. A strand szép homokos volt, és nagyon tetszett. Elhelyezkedtünk a napernyő alatt, bekentük magunkat napolajjal, nehogy leégjünk. Ezután egy kicsit napoztunk, majd mentünk a vízbe úszni. Egy nap elutaztunk Nei Poriába, ahol tavaly is voltunk. A bácsi, akinél kibéreltük a napernyőt, azonnal felismert engem.

Ebéd után még egy kicsit fürödtünk és napoztunk, majd mentünk vissza a szállásra. Nagyon szép időnk volt, de gyorsan elmúlt a tíz nap, és indultunk haza.

Mikor hazaértünk, már közel volt az iskola kezdete.

Remélem, jövőre is ilyen szépet tudok majd írni a nyári vakációról.

Jekl Vanessa

A szabadkai J.J. Zmaj iskola 4. osztályos tanulóinak a munkái

Szárnybontogató

Hála-vers

Létezik egy olyan szó, hogy HÁLA.

Sok mindent jelent.

Adj boldogságot másnak,
és fogadd is el, ha kapod!

Segítsünk egymásnak
és bízzunk egymásban!
Úgy szeresd a barátodat,
mint saját magadat.

Kedveskedj és mások is
kedvesek lesznek veled!
Így neked is jobb lesz,
és a világ is szebb lesz.

Szeresd a világot,
mert csak egy van belőle!

Írták:

**a zentai Petőfi Sándor iskola
4. osztályos tanulói**

Nyári kalandok

Az én nyaram nagyon jó volt.

Voltunk Mórahalmon, nagyon frissítő volt a víz. Majd elmentünk egy parkba, és megettem egy fagyit. Délután megláttunk egy kínai éttermet. Itt kínaiak dolgoztak, és megkóstoltunk sokféle ételt. Nagyon finomak voltak. Mikor besötétedett, mentünk haza. Másnap a nagybátyám hazajött

Győrből, kaptam tőle egy Nike-tornacipőt. Elmentünk sütni is. Voltunk a Tiszán is.

Nagyon jól telt a nyaram.

Kazinci Dániel

**Petőfi Sándor iskola 4. osztály,
Zenta**

Élményeim

Képzeljétek el, hogy voltam Pécsváradon! A mazzorettszóporttal mentünk. Meg is lepődtem, mert ezzel a csoporttal még nem voltam ott alvó bulin.

Hajnalban kellett indulni és délután érkeztünk. Az edzőnek a rokonához mentünk. Amikor odaértünk, lepakoltunk és felvettük a fürdőruhát. Elmentünk egy fürdőbe, és egész nap ott fürdőztünk. Volt ott hideg, mély víz, volt gyógyvíz és kisbabáknak való bokáig érő víz is. Este én nem az edző rokonánál aludtam, hanem egy pécsváradon élő kislánynál, akit Rékának hívtak. Éjjelig játszottunk Gazdálkodj okosan társasjátékot. Reggelire pizzát ettünk. Majd felléptünk a mazzorettesekkel, és indultunk haza.

Az a jó, hogy szombaton újra megyünk Pécsváradra fellépni, és újra találkozhatok az új barátnőmmel, Rékával.

Butora Kinga

**Petőfi Sándor iskola 4. osztály,
Zenta**

Élménytár

Színpompás ősz

Városunk napja
Tornai Kristóf
4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Zenta

Kirándulás a családdal
Kricskovity Hanna
3. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Fábián Olivér
3. osztály, Széchenyi István iskola, Szabadka

Faragó Maja
Nyolc éves tanuló, Horgos

Egy izgalmas nap Zentán
Baráti Anett
4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Zenta

Erdő szélén táboroztunk
Hardi Emil
3. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Varga Balázs
4. osztály, Emlékiskola, Zenta

Nikolić Dávid
3. osztály, Emlékiskola, Zenta

Tűzijáték
Huszák Anikó
4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Zenta

Sátorozik a családom
Varga Emanuel
3. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Kurcinák Korvin
4. osztály, Emlékiskola, Zenta

Tokodi Albert
4. osztály, Emlékiskola, Zenta

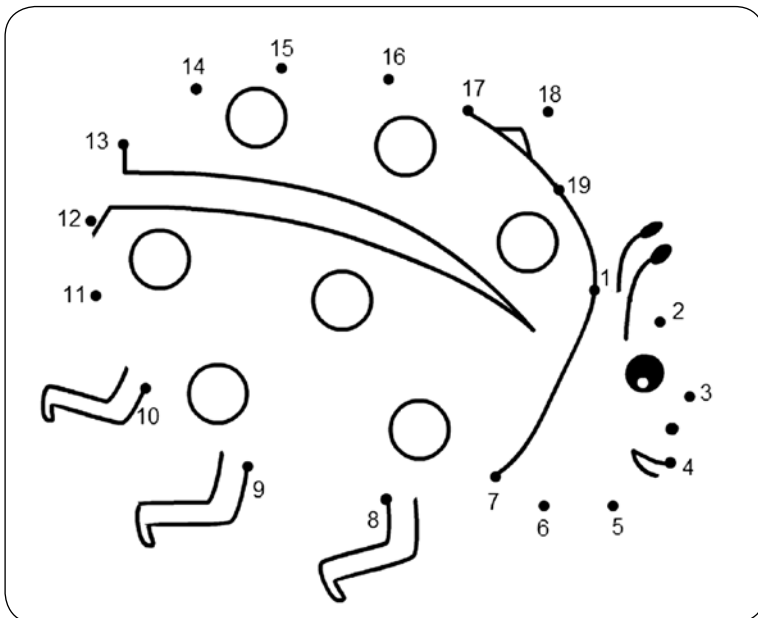
Fekete Vince

Csigabánat

Bandukolt egy lassú csiga,
hol van itt egy jó patika,
hol van itten arra gyógyszer,
hogya gyors legyen a csiga egyszer?

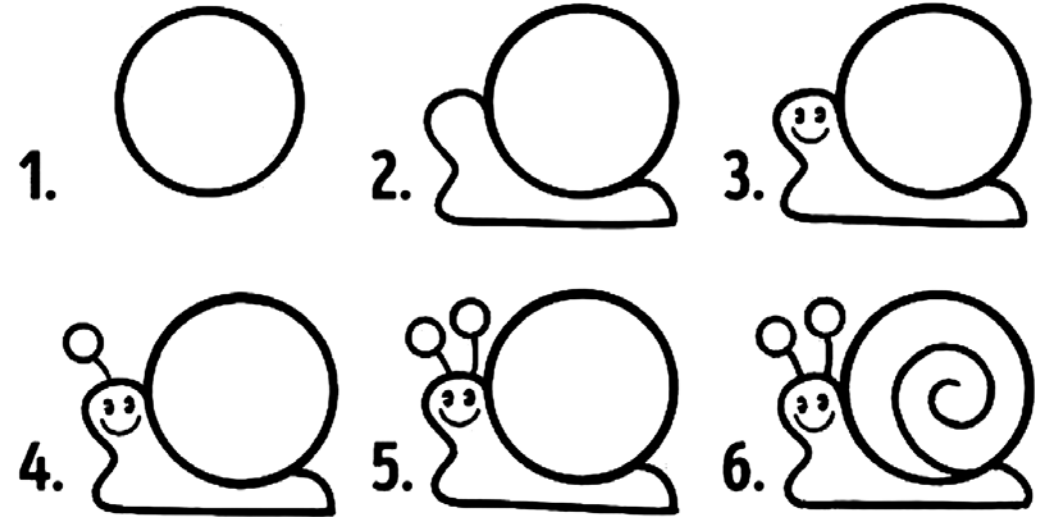
És csak kúszott, és csak mászott,
cipelte a csigaházat,
de azt a fránya gyógyszerét,
hol az olyan tablettákat,
melytől csiga gyorsan járhat
fel nem lelte, nem találta.

Ettől a nagy csigabánat,
jaj, csak mindig lassan járhat,
s cipeli a csigaházat,
míg felleli a gyógyszerét.

Nem csiga,
de kösd össze!

Rajzoljunk csigát!

Mivel a csiga kevés testrészből áll, nem nehéz lerajzolni.

Használd egy puha fekete ceruzát és egy jó radírt!

Rajzolj egy kört, ez lesz a csiga háza!

Néhány vonallal kösd össze a lábat és a házat. A láb alján az egyenes vonalat átalakíthatod hullámossá, mintha a csiga mászna.

Rajzolj érzékelőket a fejhez, és ha akarod, a fejet is kiegészítheted szemekkel és egy szájjal. (Emlékeztető: az igazi csiga szemei az érzékelőin találhatók.)

S végül rajzolj egy csigavonalat a kör középebe!

Színpompás ősz

Színes őszi falevelekből csodálatos dekorációk születhetnek, mint például ez az őszi tálacska. A deku-pázs, más néven szalvétatechnika módszer egyszerűbb, mint azt első hangzásra gondolnád! Számíts rá, hogy a tálka nem teherbíró, sokkal inkább dekoratív, mintsem funkcionális darab.

Hozzávalók:

vékony falevelek,
lufi,
dekupázsragasztó,
ecset,

tálka (ami tartja a lufit és nem baj, ha ragasztós lesz).

1. Az őszi falevelek szárát levágjuk, az erősebb ereket kivágjuk. Benedvesítjük a leveleket, hogy felpuhuljanak, papírszalvétával le-száritgatjuk őket.

2. Fűjjük fel a lufit a kívánt méretre, és helyezzük bele a tartójába.

3. Alaposan kenjük be a lufit, de inkább vékonyan a deku-pázsragasztóval. Ragasszuk fel az első falevelet. Ez lehet nagyobb darab, mert ez lesz a tálka alja.

4. Lépésről lépésre haladjunk, alaposan kenjük át minden falevelet a deku-pázsragasztóval, és

úgy helyezzük őket egymásra – fedésben. A faleveleket ujjakkal vagy szivaccsal igazgassuk.

5. Ragasszuk tele a lufit a kívánt tálkamélységre (körülbelül a lufi negyedéig). Levélvastagságtól függően körülbelül 3–6 levélréteg kerüljön egymásra. Az alját plusz rétegekkel megerősíthetjük. Ha végeztünk, akkor az egészet kenjük át ragasztóval.

6. Türelmesen hagyjuk száradni körülbelül 12 órán át, majd a végén óvatosan engedjük ki a lufiból a levegőt. Kiengedéskor a levelek egy picit még mozogni fognak.

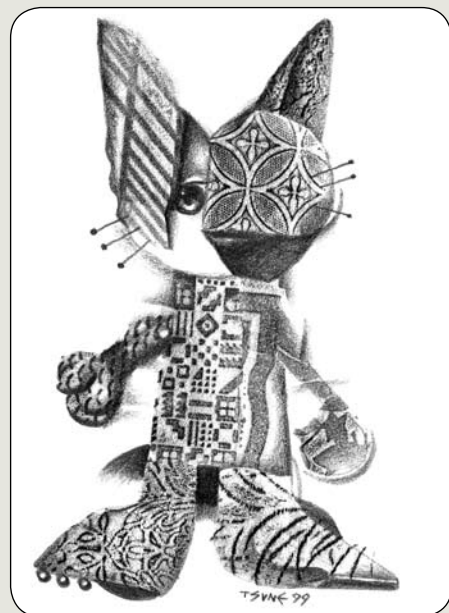
Próbáld ki!

Még az egyszerű grafitceruza is rejt jó néhány izgalmas lehetőséget. Most két olyan technikát mutatunk be, ami a satírozáson, a tónusokon, árnyalatokon alapszik.

1. Tépdesd, vágj papírból szabálytalan formákat, csíkokat. Ezeket sablonszerűen helyezd a rajzlapra, majd a szélek mentét puha grafitceruzával satírozd be.

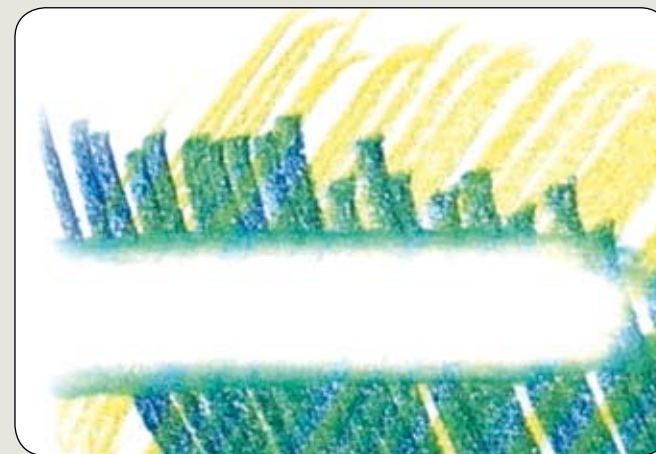
Ha egymás után többször elmozdítod a sablont, érdekes, ritmikus, térbeli felületet kapsz. Így akár hullámokat, felhős égboltot, de rengeteg más, egyedi rajzot készíthetsz.

2. Az úgynevezett Frottage technikához csak némi kezűgyesség és türelem kell, a végeredmény pedig igencsak mutatós! Fogj egy mintás felületet – ez lehet akár egy csipke-

Tsunemasa Takahashi japán művész munkái Frottage technikával készültek

terítő is –, és helyezz rá egy papírlapot. Ezután egy tompa ceruzával finoman, nem rányomva satírozd át az egészet, és máris látszik a gyönyörű minta, mely „átnyomódott” a mi papírlapunkra. Vehetsz többféle mintás felületet, így kollázsszerű rajzot készíthetsz.

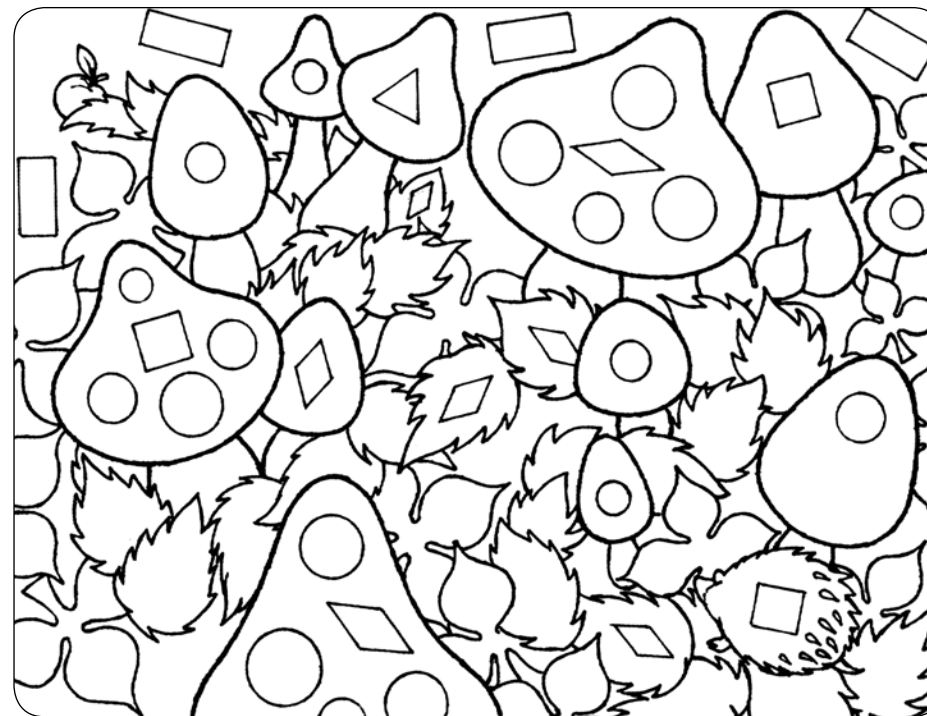

Próbáld ki ezt a módszert színes ceruzával vagy pasztellkrétával is!

Az örökzöldek kivételével minden fa elhullajtja levelét az őszi hónapokban. Keresd meg a levelek páriját, majd színezd ki ezeket a párokat egyformáral! Az őszi csodálatos színeit használd!

Színezz a formáknak megfelelően!

piros ○ barna □ zöld ▲ kék ▭ sárga ◇

Igaz?

Döntsd el a következő állításokról, hogy igaz vagy hamis. A mondatok után található négyzetbe írd piros pontot, ha igaz az állítás, és feketét, ha hamis.

- Az eper ősszel érik.
- Szeptember, október, november őszi hónapok.
- A szőlőfürtöket nagy botokkal verik le.
- Ősszel egyre rövidebbek lesznek a nappalok.
- Az örökzöldek nem hullajtják el levelüket ősszel.

Csiga

A csiga a puhatestűek csoportjához tartozik. Latin nevük alapján a szakirodalomban *haslábúak* néven is ismertek, ugyanis hasuk ellaposodott, erőteljes bőrizomtömlővel ellátott testrészük segítségével helyváltoztató mozgást végeznek.

Megérintetted már valaha egy csiga testét? Mit éreztél? Puha, esetleg rücskös és nedves testet? Volt már arra lehetőséged, hogy egy csigát több percen keresztül megfigyelj?

Hogyan épül a csiga háza?

A csigák bizonyos fajaiban a meszes vázuk – házuk – elcsökevényesedett. Ez azt jelenti, hogy egyes csigáknál a ház olyan kicsi, hogy az állat nem fér bele. Másoknak nincs is házuk, hanem csak egy

kis meszes lemezt találunk a hátukon. A meztelencsigáknál a meszes váz teljesen eltűnt. Mivel minden csigának nedvesen kell tartania a testét, azokat, akiknek nincsen házuk, leginkább csak eső vagy locsolás után láthatjuk. Meleg, száraz időben keresnek hűs helyet, és ott várakoznak a nedvességre.

A vázas csigák teste képes arra, hogy egy meszet tartalmazó folyadékot bocsásson ki. Ez a mész kristályosodik ki az állat testén, és így építi folyamatosan a házat. Ahogy növekszik a csiga, úgy nő vele a háza is. A csúcsánál a legrégebbi a ház, és a nyílásnál a legfiatalabb. Igen változatos formájú és színű csigaházzal találkozhatunk.

A csigaházak többsége jobbra csavarodó (az óramutató járásával megegyező), de van balra csavarodó is. Egyes kutatások alapján a tudósok úgy gondolják, hogy a balra kanyarodó csigaházak állatoknak nagyobb esélyük van a túlélésre, mert a ragadozóknak nehezebb az ilyen házban élő csigákhoz jutniuk.

A csigaház formája alapján megkülönböztetünk lapos, kúpos, gömbölyded és orsó alakú házakat.

Így gondoskodj róla!

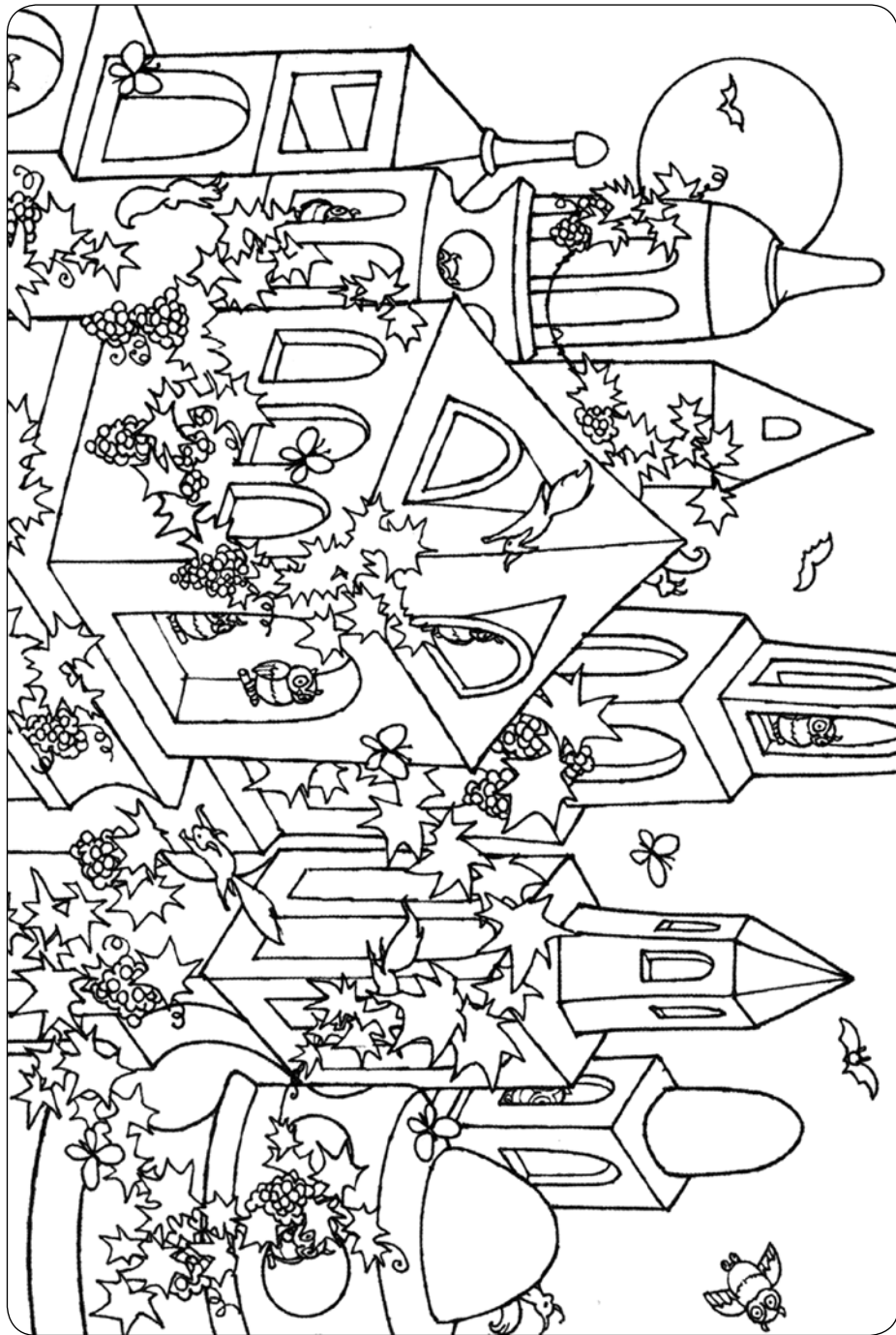
A csigák nagyon szeretik a különféle zöldségeket és gyümölcsöket: uborkát, fejes saláta leveleit, káposztát, sárgarépat, paradicsomot, paprikát, almát, banánt, barackot, görögdinnyét (a héját is imádják). Adhatunk nekik fűvet is a kert-

ből. A pitypang leveleit is nagyon szeretik. A különböző fajok ízlése változó, de pár nap alatt könnyen kikísérletezhetjük, hogy kedvenceink mit kedvelnek jobban és mit kevésbé. Naponta egyszer etessük őket. Bár a csigák többnyire este, éjszaka és a kora reggeli órákban aktívak a friss harapnivaló illatára nappal is előbújnak.

Két csiga találkozik az erdőben. Az egyikük tele van horzsolásokkal, karcolásokkal.

**– Hát veled mi történt?
– kérdezi a barátja.**

– Ne is kérdezd! Képzeld csak el, rohanok az erdőben, és hát egyszer csak nem ki-nőtt elébem egy gomba?!

Figyelsz?

Melyik szó nem illik a többi közé? Magyarázd meg, hogy miért?

szalad — rohan — sprintel — ül — fut

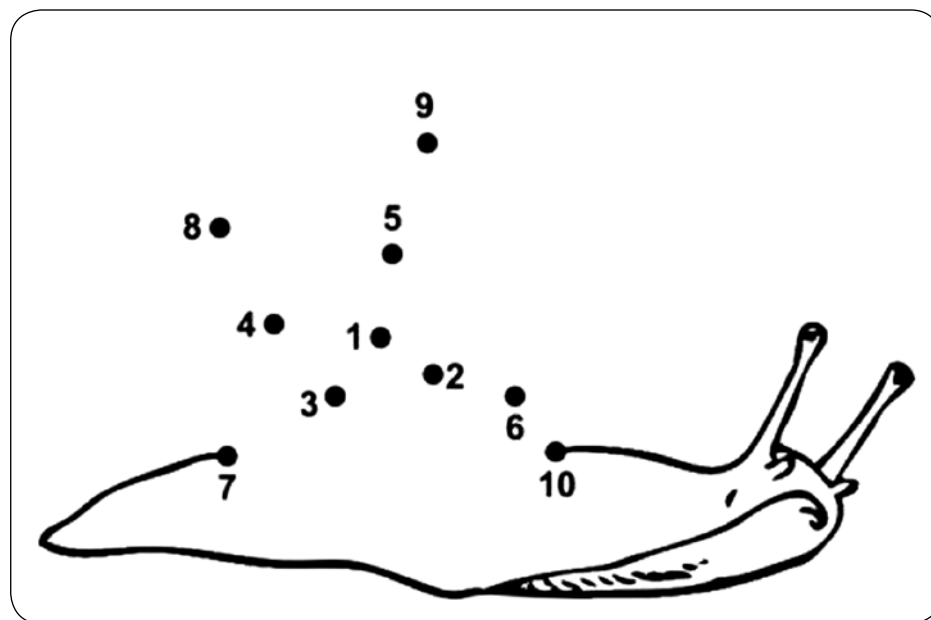
énekel — mosolyog — nevet — kacarászik — hahotázik

eszik — töm — iszik — zabál — habzsol

néz — lát — figyel — alszik — bambul

sír — zokog — fekszik — pityereg — bömböl

Kösd össze!

Bolygónk, a Föld

A Föld egy hatalmas bolygó, a Nap körül keringő kilenc bolygó egyike. A világűrben nézve kéknek látszik, mert felszínének csaknem háromnegyedét tengerek és tavak borítják.

Vannak forró sivatagai, gőzölgő esőerdői és dermesztően hideg északi és déli pólusa. A szárazföld

sok helyen hegyek formájában emelkedik az ég felé.

Szómagyarázat:

Bolygó: a Nap körül keringő kilenc nagy, golyó alakú égitest. Egyesek anyaga kő, másoké gáz.

Léggör: a Földet burkoló, a túl erős felmelegedéstől és lehűléstől megvédő légréteg.

A talpunk alatt

A Föld külső burka vékony, kemény kőzethéj, melyet talaj és víz borít. Ez a földkéreg. A talaj az erodált, vagyis szétválasztott kőzetszemcsék és elhalt növényi részek keveréke. A növények a gyökereikkel veszik föl a talajból a tápanyagokat és a vizet. A föld alatt sok állat él vagy épít magának otthont.

Sok állat él a föld alatt, biztonságos és meleg helyen. Az üregi nyúl éppen a „lakásáról” kapta a nevét. A vakond erős ásólábaival hosszú alagutakat váj magának.

Szómagyarázat:

Kéreg: a Föld külső rétege. Vékony kőzethéj, melyet szárazföld és tenger borít.

Erózió: a szél, a víz és a jég mállasztó, koptató munkája. A talaj erodált kőzetszemcsékből és elhalt növényi részekből áll.

A Föld, az Ég, és az Istenek

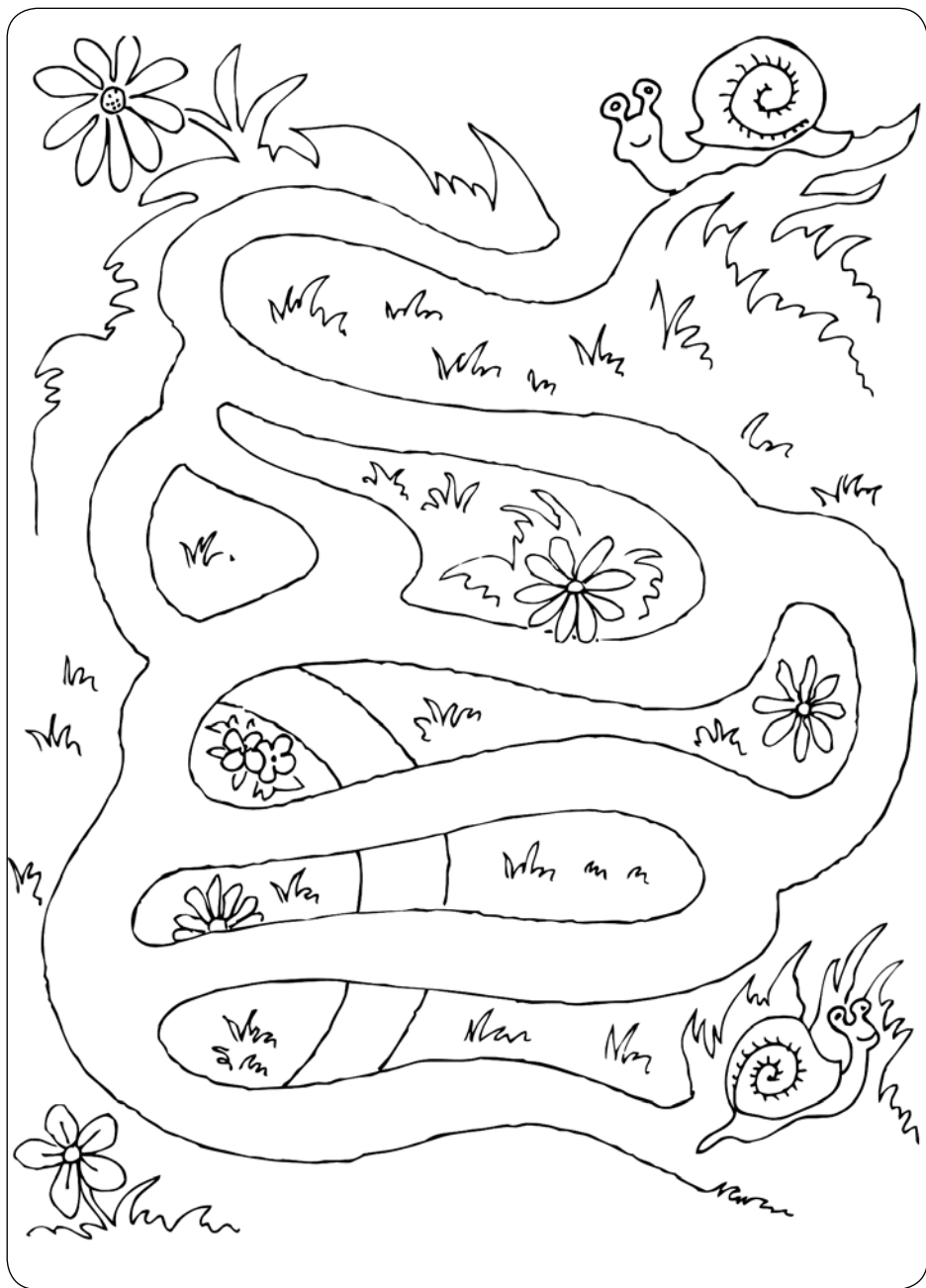
(polinéziai népmese)

Az idők kezdetén a Föld és az Ég még nem különült el egymástól. Az istenek a kettő közötti sötétségbe voltak zárva, és ki akartak törni onnan. Megkérték hát az Erdőt, hogy támassza fejét a Földnek, a lábát pedig az Égnek, s tolja őket széjjel. Az Ég ellenállt és vihart kavart, de végül az Erdő győzött. A Föld és az Ég örökre elvált egymástól.

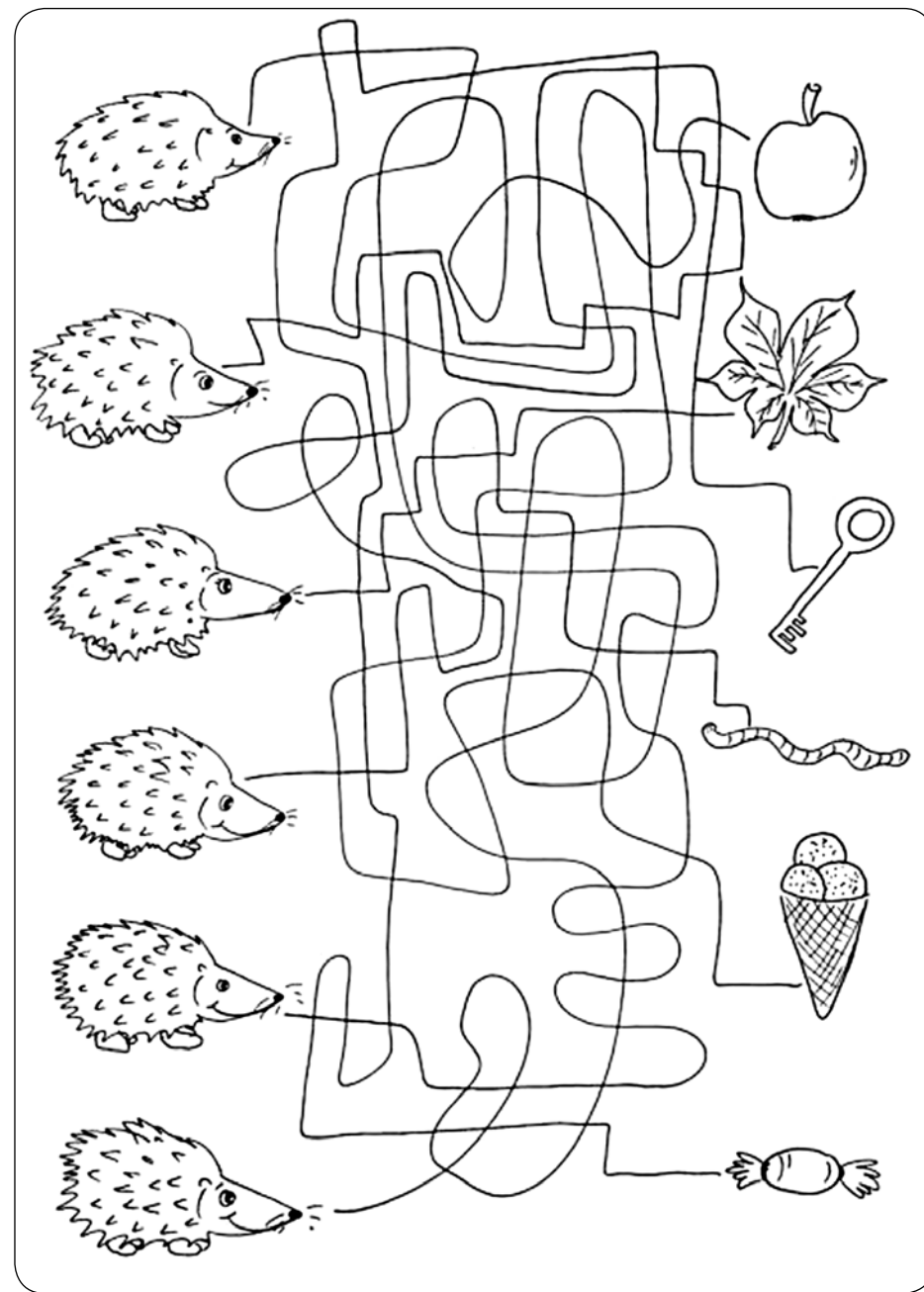
Nézd meg, miből áll a talaj!

Húzz gumikesztyűt és áss egy kis földet, ahol kutyák nem járnak. Pár lapátnyit tegyél egy üvegbe, önts rá vizet, zárd le, és jól rázd össze. Tedd félre másnapig. A föld különböző rétegekben fog leülepedni, s ebből megláthatod, miből áll a talaj.

Színezd ki!

Színezd ki!

Mézes Marcipán, a mókus

Bereg Gergő

3. osztály, Arany János iskola, Tóthfalu

Döme Krisztián

4. osztály, Emlékiskola, Zenta

Király Anett

5. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

Törtei Hunor

4. osztály, Emlékiskola, Zenta

Jutalomkiránduláson

Kedden reggel izgatottan vártuk a buszt az osztálytársaimmal.

A busz Kiskőrösre vitt bennünket. Szerencsére velünk jött Beni apukája, aki hozta a gitárját és más hangszereket, melyekkel egész úton zenéltünk és énekelünk. Kiskőrösön múzeumba mentünk, megnéztük, hogy készítik az utakat.

A múzeum udvarában rollereztünk, és kipróbáltuk, hogyan kell vezetni az úthengert. Úthengerész-diplomát is kaptunk. Elmentünk pizzázni. Két nagy szeletet is megettem az óriáspizzából.

Ebéd után cseréptörös játékot játszottunk a Szlovák Tájház udvarában. Sétáltunk egy kicsit, és közben fagyiztunk.

Hazafelé utazva pihentünk, a hátsó sorban ülő fiúk el is aludtak.

Varga Polyák Boglárka
2. osztály, Szabadka,
J. J. Zmaj iskola

Óvodás letterem!

A péterrévei dr. Kiss Imre Óvoda növendékeinek munkái

Goór Anna

Mucsi Viktor

Király Adrienn

Szabó Botond